

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Iacobi Lobbetii Leodiensis E Societate Iesv. Specvlvm
Ecclesiasticorvm, Ac Religiosorvm.**

Lobbet de Lanthin, Jacques

Leodii, 1640

§. Primus. Unde Tonsura Clericalis originem sumpserit?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-47105](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-47105)

CAPVT II.

De Tonsura Clericali.

PAuca dixi de nomine Clerici, ad rem ipsam venio, mihiq̄ue propono, quæ Clericum faciunt. Ea duo esse perhibentur. Tonsura, & Corona.

§. PRIMVS.

Vnde Tonsura Clericalis originem sumpsit?

FVerunt apud Hæbræos plures hominum ordines diuino obsequio singulari quadam ratione mancipati.

Primus eorum fuit, qui toti, in tabernaculi, aut templi ministeria incumbabant; ij censebantur Sacerdotes, ac Leuitæ.

Alter eos habuit, qui in sacrarum scripturarum custodiam, & interpretationem erant deputati: ij fuerunt Pharisei, Scribæ, Legisperiti, quorum cura, primusque labor is fuit, vt populo diuina scripturarum oracula prælegerent, ortosque ex ijs difficultatum nodos euoluerent.

Tertius eos recensuit, qui è vulgo selecti, in purioris vitæ, & altioris sanctitatis exemplum videbantur euocati. Cuius generis fuere, Rechabitæ, Esseni, & Nazaræi. Vt alios in præsentia omittam, quia nihil faciunt ad institutum nostrum, de Nazaræis, ac Leuitis nonnulla delibabo.

Fuerunt

Fuerunt illi inter Iudæos facile principes tum ex nomine, tum ex ipsa instituti ratione, tum ex auctore, ac parente sui ordinis, qui nõ alius à Deo fuit.

Dicti porrò Nazaræi, hoc est separati, consecrati, coronati, à verbo *Nazar*, quod separare, consecrare, coronare significat. Votum eorum antonomastice dictum est *magnum*, quia, vt inquit Philo, *Nazaræus seipsum dedicat: ideo magnum hoc votum appellatur, nihil enim quisquam possidet seipso pretiosius, qua possessione tunc ceditur.* De Sacrif.

Leges illis impositæ etiam variæ. Prima fuit de non bibendo vino: quia vinum fel Draconum, & venenum *aspidium insanabile*, quia, vt ait Ambrosius, *multi reliquorum serpentum veneno curantur, nemo ebrietate.* Altera fuit de non tangendo mortuo, vt dum ob omni funerea contagione iuberentur abstinere, etiã à peccato cui mors imminet, longius irent. Deuter. 31. v. 33. Ambros. l. de Hælia c. 14.

Tertia fuit lex de cæsariæ nutrienda: ea cælo iudice lata in hunc modum. *Omni tempore separationis sue nouacula non transibit per caput eius, usque ad completum diem quo Domino consecratur.* Num. 6. v. 5. Hactenus expressa verba legis, ex qua conficies illud: Nazaræos olim primùm comam aluisse, & effusam in humeros cæsariem, deinde post longam, & insignem vitæ continentiam capillos posuisse, eosque sacratoribus flammis in sacrificium tradidisse; & is ritus fuit declaratio quædam sanctissimo numini facta,

24 SPECVLVM ECCLESIASTICORVM,
 facta, & veluti pignus sanctificationis. Ritus fanè
 illustris, & diuina lege compositus, atque descri-
 ptus; in quo sine dubio fuerunt adumbrata, quæ
 deinde in Ecclesia Dei, viuos colores, & plenam
 lucem sunt consecuta: sic enim posteris sæculis
 deinde sancitum est, vt sicuti Nazaræi capillos res-
 cindere, atque adolere iuebantur *vt perfectionem
 deuotionis suæ Domino consecrarent*: ita & Clerici,
 iam inde ab Apostolis, Ecclesiæ principibus, iussi
 sunt comas deponere, vt vel ex eo se intelligerent
 in omni vita Deo consecratos, & noui generis Na-
 zaræos: hoc est separatos, consecratos, coronatos,
 separatos quidem à vulgo, & communi viuendira-
 tione, separatos à mundo, Deoque vni consecratos,
 & hoc quidem voto maximo, vt enim Origenes,
 hoc est *votum Nazaræi, hoc est votum Clerici, quod
 est super omne votum: nam filium offerre, vel filiam,
 aut pecus, aut prædium, hoc totum extra nos est. Se-
 metipsum Deo offerre, & non alieno labore sed pro-
 prio placere, hoc est perfectius, & eminentius omni-
 bus votis, quod facit imitator Christi. Ille enim de-
 dit homini terram, mare, & omnia quæ in ijs sunt.
 Sed post hæc omnia semetipsum dedit. Idem qua po-
 test & audet, molitur Nazaræus, molitur & Cleri-
 cus: seipsum Deo deuouet, eoque verus Nazareus,
 separatus, consecratus, coronatus audit; sic enim se-
 parati, & consecrati summa laus & corona gloriæ.*
 Sed

Hom. 24.
 1. Num.

Sed ad aliam huius instituti originem transeo, neq;
enim de illa consentit inter authores.

In re antiqua, & dubia suus cui sensus, suum esto
iudicium, modo à religione, & pietate non aberret.
Sapit enim hic, quisquis piè sapit.

Ita sapere se autuant qui hanc nascentis Ec-
clesiæ ceremoniam reuocant ad ritum consecratio-
nis Leuitarum, quem his verbis exprimit Scriptura.

*Aspergantur aqua lustrationis, & radant omnes pi-
los carnis suæ: quod ad mores traducit S. Gregorius
gravi ut solet eloquentia. Pili carnis, inquit, sunt
qualibet superflua humanæ corruptionis. Oportet
ergo Leuitas pilos carnis radere, quia is qui in obse-
quiis diuinis assumitur, debet ante Dei oculos à cun-
ctis carnis cogitationibus mundus apparere. Vnde &
Leuitarum pili radi præcepti sunt, non euelli: rasis e-
nim pilis in carne radices remanent, & crescunt ite-
rum, ut recidantur: quia magno quidem studio su-
perflua cogitationes amputanda sunt, sed tamè fun-
ditus amputari non possunt, semper enim caro super-
flua generat, quæ semper spiritus ferro sollicitudinis
recidat, hactenus Diuus Gregorius, cuius rationis
momentum infra fusius expendemus: interim quid
sentiant alij paucis audiamus, sunt enim qui hunc
ritum spectasse credunt ad morem Prophetarum,
quos ut plurimum ad purioris animi iudicium, &
magnarum rerum significationes rasis capitibus fuisse
D scriptura*

Iunius
Cōment.
de Comē.
c. 2.
Num. 8.
v. 7.

scriptura meminit. Ita quondam Ezechiel cum à
 cœlo vocaretur ad fundenda genti suæ oracula, &
 Dei voces per amplissima regna spargendas: hæc à
 Ezech. c. superis audiit. *Et tu fili hominis sume tibi gladium
 5. v. 1. acutum radentem pilos, & assumes eum, & duces per
 caput tuum, & per barbam tuam.* Iubetur gladium
 acutum, siue nouaculam per caput, & barbam du-
 cere, id est barbam, capillosque radere.

Ita deinde Zacharias è minoribus Prophetis v-
 nus, longa post sæcula, obscuro solo erutus, & luci
 Sozom. l. redditus; inuentus est raso capite, colore viuido, ni-
 9. c. vlti- hil omnino læsus à præteritorum annorum vetu-
 mo. state, sepulchrique iniurijs.

Ita denique Elizæus, Eliæ magni discipulus, spi-
 rituum hæres, crebi domitor, & tot prodigiorum
 stupendus artifex, & ipse raso capite fuit: quod ip-
 sum indicarunt petulantes illæ puerorum voces.

4. Reg. 2. *Ascende calue, ascende calue.* Ea porro caluities in eo
 v. 23. naturæ vitium ^{non} arguit; sed Prophetæ morem osten-
 dit; in quem conuitio dum incurrit insolētior grex
 puerorum, maledictionis fulmine percussus, etiam

4. Reg. c. in Vrſi dentes incurrit. *Egressi enim sunt duo Vrſi de
 2. v. 24. saltu, & lacerauerunt ex eis quadraginta duos.*

Ad hoc Prophetarum more, rituque sacratione
 nonnulli volūt deductam Tonsuram Clericalem,
 quæ sententia, si vero proxima est, plurimum con-
 ducit ad huius ordinis dignitatem, ac sanctitatem:

arguit

arguit enim Clericos cælo propitio, auræque superum benigniore electos esse, ut aliquando Prophetarum more, genioque diuina edicant oracula, spargantque in vulgus omne, Dei sui voces; quo quid illustrius, quid sanctius conferri possit non video.

Alij tamen aliò consilia flectunt, putantque Tonfuram capitis emanasse ex insigni iniuria illata quodam D. Petro Apostolorum Principi. Cum ille Antiochiæ diceret ad frequentem populum, insana plebecula in contumeliam Christiani nominis ei capitis verticem abrasit, quæ iniuria ei ad decus versa est æuiternum: primùm enim ipse eam turpitudinis notam omni diademate potiolem ratus, in omni reliqua vita similem capitis, & crinium habitum retinendum esse censuit: tum etiam in legem abiit, ut Clericus omnis sibi verticem raderet, & cum suo capite consentiret. Ita quod D. Petro dedecori, & ignominia fuisse videbatur, suauis Dei prouidentia honori, summæque gloriæ cessit. Eius insigne, notamque vertici impressam dum gestat Clericus, meminerit etiam Christi opprobrium in capite, in animo, in amoribus gestare, in eoque prima nascentis Ecclesiæ lumina, authores fidei, progenitores religionis imitari. Et hæc dicta velim de ipsa institutione, à qua ad illius rationes delabor.

Beda in
Histor.
Angl.

German.
in Theor.
ret. Eccl.